

Årsmelding fra Møre og Romsdal SVs fylkestingsgruppe for 2019

Det har vært et veldig godt år for SV i fylkestinget. Før valget høsten 2019, var vi representert med én person i Kultur og folkehelseutvalget (Viggo Jordahl) og én person i Regional- og næringsutvalget og i Fylkestinget (Yvonne Wold). Anders Lindbeck møtte også en del som 1. vara i Utdanningsutvalget.

Valget ga oss ei oppslutning på 5,1% og knappe 3 mandater i fylkestinget (Yvonne Wold, Kim Thoresen-Vestre og Anders Lindbeck). Vi var nær ved å miste et mandat til Venstre. I fylket var det 207701 stemmerberettigede, og 36358 forhåndsstemte. SV fikk 6049 stemmer totalt, mot 3192 stemmer ved valget i 2015. På SVs liste var det 52 kandidater, med en snittalder på 53 år, og 50% kvinneandel.

Vi fikk følgende representasjon etter valget: Fylkesutvalget (Yvonne Wold), Samferdselsutvalget (Kim Thoresen-Vestre), Utdannings- og kompetanseutvalget (Anders Lindbeck). Kultur-, regional- og næringsutvalget (1. vara Line Karlsvik), Samferdselsutvalget (2. vara Marit Aklestad), Utdannings- og kompetanseutvalget (3. vara Victor Starheim).

Ellers har vi følgende representasjon:

KS fylkesmøte (Yvonne Wold med Kim Thoresen-Vestre som personlig vara), Distriktsprogramrådet for NRK (Eldar Høidal), Generalforsamling for sparebanken SMN (vara Line Karlsvik), Astero AS (styremedlem Kim Thoresen-Vestre), Furene AS (varamedlem Marit Aklestad), Jernbaneforum for Dovrebana Nord (medlem Yvonne Wold, varamedlem Kim Thoresen-Vestre), Valgkomite for Atlanterhavsparken (vara Anders Lindbeck), Styret for Vestnorsk filmsenter (medlem Ingrid Opedal), Årsmøtorepresentant for Musea på Sunnmøre (Rune Kleiven). Det gjenstår fortsatt noen valg.

Noen av forslagene våre gjennom året:

- At reglene om virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljølovens paragraf 16-2 skulle gjøres gjeldende for ansatte som ble tilbudt stilling, at finansieringsmodellen måtte sikre at fylkeskommunen fikk kompensert alle relevante kostnader, knyttet til det antall årsverk som Statens vegvesen hadde opplyst om, og at omstillingskostnadene for denne reformen skulle synliggjøres og finansieres gjennom statsbudsjettet. (Sak U 3/19)

- At dispensasjon for dyrking på myr må kunne gis til bønder som må ha mer areal for å opprettholde driftsgrunnlaget, men som ikke har tilgang på alternativt areal. (Sak R 2/19)
- Å beholde navnet Marint miljøsikrings- og verdiskapingsfond for å sørge for å opprettholde fokus på miljøsikring (Sak R 11/19)
- Presisering om at landbruksforskning skal ivaretas i den bioøkonomiske satsinga (Fellesforslag med SP i sak R 25/19)
- I hørings sak: I tillegg til å opprette flere bransjeprogram for bransjer som er særlig utsatte for endring og omstilling, ber vi om utvidet fokus på hvordan det kan omstilles fra gass- og oljebasert, og gass- og oljerelatert kompetanse, til nye grønne næringer. Også for hvordan vi kan få gode omstillings- og kompetansehevingsprogram for å gjøre den eksisterende landindustrien grønnere. (Sak R 48/19)
- At det jobbes for etterskuddsvis betaling, og at minimumsforslag for å oppnå rabatt på AutoPass settes til 1500,- kr (Fellesforslag med AP, SP, KRF, MDG og V i sak U 129/19)
- Verbalforslag om at det skal brukes fylkeskommunal innkjøpsmakt i arbeidet for klimagasskutt og miljøvennlige løsninger, gjennom å vektlegge miljø- og klimakrav ved anbudsutlysninger og kontraktsinngåelser. (Fellesforslag med AP, SP, MDG, KRF og V i sak T 90)
- Felles uttalelse om utredning av Romsdalsaksen og hyppige el-ferjer
- I budsjett og økonomiplan
- Yvonne har også brukt mye tid på å arbeide inn mot hydrogenmiljø og frontet hydrogen på nullutslippssopprinnelse
- I utdanningsutvalget har nærskoleprinsippet vært en stor debatt i 2019, hvor Anders har vært aktiv.

Budsjett og økonomiplan

De grepene vi gjør når vi legger budsjett og økonomiplanen har betydning for folk, fordi tjenestene og infrastrukturen vi leverer er avgjørende i hverdagen til innbyggerne.

På noen områder får valgene vi tar konsekvenser utover vår egen generasjon, og vi må derfor huske på hva som er det overordna målet i politikken. For oss er det å ta vare på klima og miljø for kommende generasjoner, og sørge for at politikken tar hensyn til det som er best for de mange på lang sikt, ikke noen få på kort sikt. Det vil si sterke fellesskap hvor vi kan ta vare på hverandre, på en måte vi ikke klarer hver for oss. Trygge viktige desentraliserte tjenester, være en god regional utviklingsaktør, og velge løsninger som er fremtidsretta.

Vår tids største utfordringer er de økende ulikhetene i makt og rikdom, og klima og miljøutfordringene. Utfordringene er både lokale og globale og vi har ansvaret for å bidra med å løse det vi kan lokalt.

Den siste rapporten til FNs klimapanel viser at vi som samfunn står ovenfor en svært alvorlig klimatrussel om vi ikke kutter utslippene raskt og mye. Vi har allerede fått prognosene for mer ekstremvær, med detaljerte beskrivelser av hva vi kan vente av voldsom nedbør, flom, ras, tørke, osv også i Møre og Romsdal i åra som kommer.

Det kan nok for noen være enklest å tenke at klimakuttene må noen andre gjøre, noen lengre borte, noen som kan kutte utslipp som monner mer, osv. Heldigvis er vi ikke der i fylkestinget. Vi ønsker å ta miljøansvar. Vi har gjort det på teknologi på ferjene, selv om det har kostet.

Vi må tenke på hvilke grep vi kan ta i hvert eneste budsjett.

Hvert eneste framtidige budsjett i fylkeskommunen må være et ambisiøst klimabudsjett, med god fordelingspolitikk.

Vi støttet ikke bygging av Nordøyvegen, men vi støttet investeringene i grønn ferjeteknologi - de to største årsakene til en svært presset fylkesøkomi.

Det er trasig når regjeringa har klare forventninger til at vi skal ta ansvar for nullutslipp, uten å følge opp med penger til å gjøre jobben, eller ikke følger opp med nok midler til rassikring, tunnelsikring, men det er bra at vi likevel klarer å ta det miljøansvaret som vi tar. (Penger til tunnelsikring kom etter at budsjettet var vedtatt).

For det går noen smertegrenser for hva vi får gjort når pengene mangler. Vi må ikke velte ei for stor belastning over på folk for miljøprioriteringene. Det røde og det grønne må henge sammen. Derfor er vi fornøyde med å ha klart å unngå å øke med ei takstsone på ferje, samtidig som vi får grønne miljøferjer, og med å beholde et desentralisert skoletilbud, og utvide Fram ungdom til å gjelde inntil 25 år.

Vi skulle gjerne gjort det enda bedre enklere og rimeligere å velge kollektivt.

Det røde og det grønne må henge sammen. Det må ikke bli for dyrt for folk å velge miljø, folk skal ikke skamme seg for at de ikke har råd til å velge grønne løsninger når de er for dyre. Vi skal tilrettelegge på systemnivå. Vi skal gjøre det enkelt for folk å velge grønt, uten at det koster for mye for folk.

Derfor var det derfor prinsipielt viktig for oss i SV å få svar på hva det ville ha kosta oss å la innbyggerne ta med seg sykkelen gratis på bussen før vi vedtok budsjettet. Det er uhørt at det koster en person bortimot et ekstra månedskort på bussen å ta med sykkelen. Vi vil jo at flere skal velge slike løsninger, og vi var derfor skuffa over at administrasjonen ikke svarte ut dette spørsmålet slik at vi kunne få med prioriteringa i et budsjett og økonomiplanvedtak, til tross for at det var over et år siden vi gjorde bestillinga på regnestykket.

Vi er i gang med å gjennomføre punkt i plattformen som vi i samarbeidspartiene ble enige om etter valget, og vi har forsøkt å få gjennomslag for punkt som ikke nødvendigvis har noen kostnad, men som kan ha stor betydning for klima og miljø. For eksempel følgende vedtatte fellesforslag fra SV, SP, AP, MDG, KRF, og V:

«Fylkestinget vil at fylkeskommunal innkjøpsmakt skal brukes i arbeidet for klimagasskutt og miljøvennlige løsninger, gjennom å vektlegge miljø- og klimakrav ved anbudsutlysninger og kontraktsinngåelser.»

Omstilling skole:

Vi er i en økonomisk situasjon hvor vi har vært med å ta ansvar og redusere drift, og det var smertefullt når vi skulle ta grep, for skoler, lokalsamfunn og skolepartiet SV.

Vi har i tråd med valgløfter unngått nedleggelse av videregående skoler og opprettholdt en desentralisert skolestruktur. (Gjelder ikke avdeling i Vanylven).

Næringslivet i fylket trenger rekruttering, sårbare elever trenger å få bo hjemme, og den høye gjennomføringsgraden i Vg0 i møre og Romsdal er nok nært knytta til at vi har et godt desentralisert tilbud.

Hvis færre elever får førsteønsken sine oppfylt vil trolig også dette få betydning for gjennomføringa.

Når det må kuttes i tilbudene, har vi ment det var riktig prioritering å ta ned noen av de tilbudene som koster mest og kommer færrest elever til gode.

For oss har det blant annet vært viktig at vi ikke rammer de kreative fagene for hardt. Det er underkommunisert hvor viktig disse fagene er for elevene, men også hvilken betydning det har for næringsutvikling, innovasjon, kreativitet, som internasjonale konkurransefortrinn. Da må vi verdsette det kreative i utdanningstilbudene.

Vi er derfor fornøyde med å få med KDA i Kristiansund og KDA i Volda og å øke antall plasser på musikk, dans og drama.

Det har vært viktig at vi har en fordeling på kuttene som gjør at ingen skoler og lokalsamfunn med næringsliv, blir rammet for hardt.

Det er et viktig prinsipp i fortsettelsen at ikke kuttene blir større enn elevnedgangen, men det er krevende med den elevnedgangen vi får. Vi må dimensjonere tilbudene riktig.

Vi har tatt noe fra samferdsel og lagt til utdanning.

YSK er et av de gode tilbudene for både elever og næringsliv, som sikrer mange av dem som tar høyere utdanning en fagforståelse i bunn, og ideelt sett skulle vi gjerne opprettholdt flere av disse, men er fornøyde med å beholde tilbudet i Haram. YSK er et av de tilbudene som er svært dyrt og kommer for få til gode, og vi har derfor gjort smertefulle prioriteringer.

Det har ellers blitt viktig å opprettholde nødvendig fagrekruttering i Surnadal på bygg, og Sunndal på elektro - jeg tror vi må anerkjenne at elektrokompetansen trengs i industrikommunen Sunndal. Det å dyrke fram det særegne i det enkelte lokalmiljø er viktig, fordi fagkompetanse, kultur og stedgitte forutsetninger kan ikke flyttes. Derfor trengs ekstramidler til toppidrett på Stranda VGs.

Vi er glade for at vi også har funnet en planleggingsmillion til driftsbygning på Gjermondnes. Det er på tide at ungdommer får praksisen sin i de arbeidsforholdene de skal møte, ikke i båsfjøs fra 60-tallet.

23.-24. januar

Besøk av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski. Besøke NVES og sykehuset i Kristiansund, Klimafestivalen og årsmøtet i Molde SV, og Ålesund sjukehus, Fiskerstrand verft, Nynorsk kultursenter, Mork rehabiliteringssenter, og Jan Magne Dale

12. februar	LO-debatt
1. mars	FYKO 2019
8. mars	Debatt bondelaget
22. mars	Debatt Norsk Kulturskoleråd
23. mars	Taxiforbundet debatt
29. mars	Landsmøte
09. april	Debatt sykepleierforbundet
11. april	Bondelaget inviterer til gårdsbesøk
26. april	Bondelaget inviterer til gårdsbesøk
30. april	Mona Fagerås til Volda/Ørsta. Skole
1. mai	1. mai-feiringer
11. mai	Bygdepride
20. mai	Kandidatsaml. Stortinget
20. - 21. mai	Regissør filmer for SV
23. mai	Lastebileierforbundet
24. mai	Fagpolitisk konferanse
24. mai	Lastebileierforbundet
28. mai	Landsting KS
01. juni	Representantskapsmøte
02. juni	jordvernkonferanse
03. juni	Fylkestingsgruppemøte
05. juni	Audun Lysbakken til M&R
11. juni	Regional- og næringsutvalgsmøte
12. juni	Debatt Pensjonistforbundet
17. - 18. juni	Fylkesting
19. juni	Møte i valgkampgruppa
21. juni	Villaksseminar debatt Norges jeger- og fiskerforbund
22. juni	Landbruksdebatt
25. juni	Møte i valgkampgruppa

29. juni	
09. juli	Norsk fjellfestival frivillig
18. juli	Rundebordskonferansen
(20. juli - 3. aug.)	Yvonne - ferietur
5. august	Sonderingsmøte med samarbeidsparti 2015-2019
7. august	Valgkampkickoff
14. august	Valgkampåpning m/Torgeir Fylkesnes
15. august	Valgkampåpning m/Torgeir Fylkesnes
	Valkamponing Volda og Ørsta SV
16. august	Valgkampåpning m Torgeir Fylkesnes
16. August	Valgkampåpning i Ulsteinvik
16. august	Skafti arrangerer grillfest for SV og sympatisører
17. august	Sosialistisk venstreparty
19. august	Rauma VGS- partipresentasjon
20. august	NHO-besøk i Molde
20. august	Valg kick-off med NRK
21. august	NHO-besøk i Kristiansund
21. august	Debatt pensjonistforbundet
22. august	NHO-besøk Ålesund
8/23/2019	Lunsmøte med midt-norsk landbruksråd
24. august	Syltemartna, Truckers day (NLF) i Molde
25. august	Debatt Syltemartna
26. august	Fylkesutvalgsmøte
27. august	Debatt Pensjonistforbundet
28-Aug	Debatt Åndalsnes ungdomsskole
29. august	Reislivsdebatt NRK
29. august	Konferanse om Todalsfjordprosjektet
30. august	Valgdebatt Vestbase om olje og gass
30. august	Dyregoddgene - debatt

30. august	Fiskerikonferanse-debatt
31. August	Ålesund Pride
31. september	Dyregod
01. september	Dyregod
3-Sep	Valgdebatt i kulturhuset
3-Sep	Møte i Regional- og Næring
4-Sep	Debatt om avfallsdeponi i Nesset
4. sep	nrk - lokale/fylkespolitikere
5-Sep	Møte i plannemnd for byggesaker

